

את האות ו' משמו, כדי שאפילו אם ישראל לא ראויה לגאולה על פי מידת הדין, יהיה מחוייב לבשר את הגאולה בשעתה, בגלל המשכון. וכתב בעל הטורים (במדבר כה, יב) עה"פ "הנני נותן לו את בריתי שלים": ו' קטיעא – כי פנחס הוא אליהו, וכן אליה כתיב חסר וא"ו, ויעקוב מלא ו', שנטל ו' מאליהו למשכון עד שיבא עם המשיח ויגאל את בניו, וזהו שכתוב: "יגל יעקב ישמח ישראל", "ישמח אותיות 'משיח' שישמח לימות המשיח, ויחזור הוי"ו ויהא אליהו שלם].

לכן הפסוק "זוכרתי את בריתי יעקוב" – יעקוב מלא וא"ו, כי בזה תלוי הגאולה, וכיון שלפי מצבנו, אליהו לא רוצה לבשר את הגאולה, לכן יעקב לקח את האות ו' כמשכון. (ועל השאלה למה לקח דוקא את ו' כמשכון? מבאר השם משמואל, שכיון שאליהו הוא מידת הדין, ולפי האמת לא ראויה להיגאל, לכן לקח יעקב את האות ו' הרומזת למידת האמת, וכמובא בזהר פנחס רמ"ד ע"ב, שיעקב כנגד האות ו' שהיא אמת, וכמ"ש: "תתן אמת ליעקב" כדי שלא תהיה לאליהו מידת האמת בשלימות, עד שיגאלו עמ"י, כדי שתהיה הגאולה לפני משורת הדין. ולמה יעקב לקח את ה-ו' וא"ו חמש פעמים? מבאר המהר"ל גור אריהו שיעקב נתן לאליהו תקיעת כף בשבועה שיבוא לגאול את ישראל, וכיון שיש בכף היד חמש אצבעות, וכל אצבע בצורת ו'ו', לכן זה ב-5 מקומות).

טעם נוסף מדוע נמנו האבות להיפך

רש"י שואל שאלה נוספת, למה בפסוק האבות נמנו אחורה, קודם יעקב אח"כ יצחק, ואח"כ אברהם, הרי בכל התורה כולה הסדר הוא: אברהם יצחק ויעקב, וכאן הם הוזכרו הפוך? התשובה עונה רש"י: "כדאי הוא יעקב הקטן לכך, ואם אינו כדאי, הרי יצחק עמו, ואם אינו כדאי הרי אברהם עמו". ואני רוצה לומר תירוץ נוסף על פי הנ"ל, למה כתוב יעקב ויצחק ואברהם, כי בפשטות באמת בעניין הגאולה הכי גבוה כאן זה יעקב, ואחר כך יצחק, ואח"כ אברהם. (ונאמר קודם את השאלה השלישית, ואז אומר את התירוץ שלי על שתי השאלות האלו): רש"י שואל עוד שאלה, למה באברהם וביעקב כתוב "זכירה", וביצחק לא כתוב זכירה? רש"י מתרץ שאצל יצחק אבינו לא צריך זכירה, כי אפרו של יצחק צבור ומונח על גבי המזבח. מתי צריך זכירה? זה כשלא רואים את הדבר, כדי לא לשכוח אותו, צריך כח של זכירה, אבל כשאתה רואה את הדבר מול העיניים – לא צריך זכירה, המעלה של יצחק היא, שאפרו עומד כל הזמן צבור ומונח על גבי המזבח. לפי זה ניישב את הפסוק בצורה נפלאה: למה יעקב נמנה ראשון? כי יעקב עשה מעשה בשביל הגאולה, יעקב ראה שמי שמבשר הגאולה זה אליהו הנביא ז"ל, ושהקב"ה בחר באיש הכי קנאי (גם בתור פנחס קנאי, וגם בתור אליהו קנאי) ויודע יעקב אבינו שהמצב של עם ישראל לא פשוט, וכפי הקנאה שלו, אליהו לא ירצה לבשר את הגאולה, כי עם ישראל עדיין לא צדיקים, ולכן לקח יעקב משכון מאליהו. והיות שיעקב עשה מעשה בשביל הגאולה של עם ישראל לכן הוא נזכר ראשון בפסוק. למה יצחק נזכר

אנו קוראים השבת פרשיות "בהר בחוקותי", "בהר" מתחילה בעניין של שנת השמיטה (שתהיה בעז"ה בשנה הבאה), ופרשת בחוקותי היא פרשת התוכחות של תורת כהנים (ספר ויקרא) ויש בה תוכחות מאוד קשות ו-49 קללות, שאם עם ישראל ח"ו לא ישמעו בקול הקב"ה, אז יש עונשים מאוד קשים רח"ל. כולנו עדיין מאוד מזועזעים מאסון שהיה במירוץ בל"ג בעומר, ונרצה לדבר לעילוי נשמת הקדושים שנפטרו בטרם עת, ולדעת ולהבין איך להרגיע את הנפש שלנו בעניין הזה של הפטירה של הקדושים האלו. ונתחיל קודם בפסוק שמסיים את העניין של התוכחות, ונקשר אותו לעניין שלנו.

מדוע בפסוק של הנחמה האבות נמנו להיפך ויעקוב עם ו'

הפסוק בפרשה אומר (ואומרים כל יום בתפילת בשחרית): "וְיִזְכְּרֵנִי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶף אֶת-בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֶף אֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזַכֵּר וְהָאָרֶץ אֲזַכֵּר" (ויקרא כו, מב), בפסוק הזה יש בו נחמה שהקב"ה מבטיח, שאחרי כל הקללות הקשות, אז: "וְיִזְכְּרֵנִי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וגו'", אני אזכור את זכות האבות ואני אזכור את ארץ ישראל, ובזכות האבות וארץ ישראל אני אושיע אתכם. רש"י מפרש: "בחמשה מקומות נכתב (יעקוב) מלא, ואליהו חסר בחמשה מקומות, יעקב נטל את משמו של אליהו עירבון שיבוא ויבשר גאולת בניו", עכ"ל. – יעקב אבינו לוקח מאליהו הנביא את האות וא"ו, בתור משכון בידו עד שיבשר את הגאולה לעם ישראל. ולכאורה תמוה, הרי אליהו הנביא בעצמו ודאי רוצה לבשר את הגאולה כמה שיותר מהר, ולמה צריך לקחת ממנו משכון לביטחון שהוא יבוא לבשר את הגאולה, משכון לוקחים ממי שנתת לו הלוואה ואתה לא בטוח שהוא יחזיר את הלוואה, אבל אליהו הנביא ודאי רוצה לבשר את הגאולה?

יעקב לוקח מאליהו משכון שיבשר את הגאולה אפי' אם לא ראוים

והתשובה היא, כתוב שפינחס הוא אליהו, ופינחס הוא קנאי בחינת מידת הדין, וגם אצל אליהו הנביא כתוב: "קנא קנאתי לה' אֵלֵי קִי צְבָאוֹת כִּי עֲזָבוּ בְרִיתִךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מִזְבְּחֶיךָ הָרְסוּ וְאֶת נְבִיאֶיךָ הָרְגוּ בְּחָרֶב וגו'", כי גם לאליהו הנביא יש לו אותה בחינה של מידת הדין וקנאת ה', ולכן כל זמן שאליהו הנביא רואה שאנחנו עדיין לא ראוים להיגאל מצד מעשינו, הוא מקנא לה' ומצד עצמו הוא עדיין לא רוצה לבשר על הגאולה – עד שנהיה ראוים לגאולה, ולכן יעקב לוקח משכון מאליהו הנביא

וכו' פרוש: אימתי יתגלו האבות בעולם כד "הארץ אזכר", על ידי אורא דארץ ישראל, ועל ידי הכל שאין בו חטא, שהיא בחינת הכל פיהם של תינוקות, פי כן נתברכו תינוקות, כמו שכתוב: "הוא יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבותי", שעל ידי התינוקות נתגלו האבות להגן, על ידי צדקה דארץ ישראל יכללו באורא דארץ ישראל, אור הקדוש שהוא בחינת הכל שאין בו חטא". ע"כ נמצא שרק ע"י ארץ ישראל יש את הגילוי של זכות אבות, ובחן לארץ אין כ"כ את הגילוי של זכות אבות, (אלא אם כן הקב"ה מזכיר אותה במיוחד, כמו ביציאת מצרים) כי בארץ ישראל, הזכות אבות עומדת כל הזמן, כי היא המזכירה את הזכות אבות. ולמה? ע"י אורא דארץ ישראל! האוויר של ארץ ישראל הוא בחינת 'הכל פה שאין בו חטא' (שבת קיט:). וכן ע"י תינוקות של בית רבן שלא חטאו, שלימוד התורה שלהם גבוה יותר מהכל, כי זה נקרא הכל פה שאין בו חטא, ואומר רבנו: שכל מי שלומד תורה בארץ ישראל, גם כן יש בו את אותה בחינה של הכל שאין בו חטא (אע"פ שלצערנו כן חטאנו), כי האוויר של ארץ ישראל, הוא כל כך קדוש, שהוא יכול לטהר את התורה שלנו, ואז היא כמו תורה של תינוקות של בית רבן ואז היא עולה אל הקב"ה. כמובא במדרש (ויקרא רבה יג, ה): "אין תורה כתורת ארץ ישראל", ולמה? כי כשאדם לומד תורה בארץ ישראל (ואפילו שהוא הכל שיש בו חטא) הקדושה של ארץ ישראל מזככת את לימוד תורה שלו, והיא עולה לפני הקב"ה כמו הכל פה שאין בו חטא, וזה הכוח של ארץ ישראל.

דברי הזוהר שע"י ארץ ישראל מתגלה זכות אבות

רבנו מביא את הזוהר (בהקדמת הזוהר דף א' ע"ב) שאומר: "הנצינים נראו בארץ" – אלין אבות העולם, "עת הזמיר הגיע" – כד אָתָא עֲדָן לְקַצֵּץ חֵיבָא מִן עֲלְמָא, (יש זמן שהקב"ה אומר, ח"ו הגיע הזמן לקצץ את החייבים והרשעים מהעולם גם של ישראל), "וקול התור נשמע", דא קלא דתינוקא דרביא דלעי באורייתא – ברגע שהקב"ה שומע את קול התור, שזה קול לימוד של תינוקות של בית רבן שלא חטאו, ע"י זה הקב"ה מוחל על כל החטאים. ואומר רבנו אותו דבר זה קול של לימוד תורה בארץ ישראל, ז"א אפילו שמידת הדין מתוחה וח"ו יש זמן שהקב"ה רוצה לקצץ את הרשעים מהעולם, אומר הקב"ה: "אפילו שעת הזמיר הגיע, בכל אופן, אם קול התור נשמע בארצנו אני מוחל. וכל זה למה? כי הניצינים נראו בארץ" – אלו האבות אברהם יצחק ויעקב, נראו בארץ ישראל, כי כאמור עיקר מה שנזכרת זכות אבות זה בארץ ישראל, (בליל ל"ג בעומר לא הצלחנו לצערנו גם עם הזכות הזאת, אבל מכאן ולהבא מה שיגן ושמור עלינו, זה הלימוד תורה של תינוקות של בית רבן והלימוד תורה שלנו בארץ ישראל). ואם כן, ע"י הניצינים נראו בארץ – זכות אבות עומדת לנו ע"י הכוח של ארץ ישראל, ואז אע"פ ש"עת הזמיר הגיע", כיון

שני? כי ליצחק יש מעלה שאפרו צבור ומונח על גבי המזבח, ולכן לא צריך לעורר פה זכרון, ולכן הוא במעלה יותר מאברהם, כי אצל אברהם צריך לעורר זכרון. ואם כן הסדר בפסוק הוא בדוקא כך, יעקב עושה מעשה בשביל לגאולה, ויצחק אפרו צבור, ולא צריך זכרון, ואברהם בסוף.

כיצד אפרו של יצחק צבור על המזבח הרי לבסוף לא נשחט יצחק

אלא שלכאורה עדיין קשה, איך כתוב שאפרו של יצחק צבור ע"ג המזבח, הרי בסוף אברהם העלה את האיל למזבח במקום יצחק? נכון שהיה לו מסירות נפש שהוא הסכים להיות עולה תמימה, אבל א"כ הרי גם לאברהם היה את אותה מעלה בכך שהסכים להיזרק לכבשן האש על אמונתו בקב"ה, שהרי נמרוד אמר לו: 'תשתחוה לאלוה שלי, א"ל: 'מה האלוה שלך? אמר לו: אש. א"ל אברהם: 'הרי המים מכבים את האש. א"ל: 'תשתחוה למים'. א"ל: 'איך אני ישתחוה למים, הרי השור שותה את המים, (כמו בסיפור של יחד גדיא). א"ל: 'טוב, תשתחוה לשור', וככה דחה אותו, עד שהגיע להקב"ה. ואז התרגז נמרוד וא"ל: 'האלוה שלי זה האש, אני זורק אותך לכבשן האש, ונראה מי יציל אותך. ואברהם אבינו מסר את נפשו על קדושת השם ובאמת הקב"ה הציל אותו. ואם כן, למה לא כתוב שאפרו של אברהם צבור על גבי כבשן האש, הרי אותה מסירות נפש של יצחק, יש גם באברהם, ואם אצל יצחק אפרו מונח ע"ג המזבח, אז גם שאפרו של אברהם יהא צבור לפני הקב"ה? והרי הסברנו שיצחק נמנה לפני אברהם בגלל המעלה שלו שרואים את אפרו ע"ג המזבח, ולא צריך זכרון, וכיון שמעלה זו קיימת גם באברהם, אז אין סיבה לכתוב את יצחק לפני.

תשובה: האיל קרב במקום יצחק, וכמו שאברהם אבינו אמר על כל פעולה שעשה באיל: "יהי רצון כאילו נעשה ביצחק בני", וכיוון שליצחק היה לו 'תחליף', ע"י שקרב האיל, ובפועל האיל נשחט ונשרף על גבי המזבח, לכן שייך לומר "אפרו של יצחק צבור ע"ג מזבח", ז"א האפר שבמקום יצחק צבור על גבי המזבח, אבל אצל אברהם לא היה משהו שנשרף במקום אברהם, שישמש כמזכרת כמו שיש אצל יצחק.

כיצד ע"י זכרון ארץ ישראל תבוא הגאולה

ובזה הסברנו את הסדר בפסוק, את המעלה של יעקב שלוקח משכון את מעלת יצחק שיש במקומו קורבן, ואת המעלה של אברהם. ועדיין צריך להסביר מה המעלה בזיכרון ארץ ישראל? הרי סיום הפסוק הזה: "והארץ אזכור". ומה הנקודה של ארץ ישראל עם האבות? אומר רבנו בליקוטי מוהר"ן (תורה ל"ז אות ד') דבר נפלא: בלי ארץ ישראל, אין את הזכות אבות, כלומר, מה שזכות אבות יכולה לצאת מהכוח אל הפועל, זה רק בזכות ארץ ישראל. ואומר רבנו: וזה פרוש: "זכרתי את בריתי יעקוב"

ואם נמשיך את הקו המחשבה הזה, אם כן ה'מדבר' צריך להיות אוכל של משהו שיותר גבוה ממנו. ובאמת גם המדבר הוא נאכל, על ידי השכינה הקדושה. ז"א הנשמה של המדבר בבחינה היותר גבוהה של איש הישראלי, היא נאכלת בבחינה של מזון לשכינה הקדושה. (אלה שלא זוכים להגיע לבחינה הזאת, להיות מזון לשכינה, כמו גוים, אז הם חוזרים להיות דומם, כי הם נקברים בעפר ונעשה מזה מזון אורגני לאדמה – דומם, ואז שוב מתחיל התהליך). יהודי שיש לו נשמה שהיא חלק אלוך ממעל, הנשמות של עם ישראל הם עולות להיות מזון לשכינה הקדושה ואם כן, יש כאן איזה סדר שכך ברא הקב"ה בעולם, וכמו שאין לנו שום טענות על העץ שהוא שותה מים, ואין טענה על הבהמות שאוכלות את הצומח, ואין טענות על בני-האדם שאוכלים את הבהמות.

רעיון הצמחונות הוא נגד התורה שדיברה בפירוש על אכילת בשר

יש טענה של כל מיני "יפי נפש", שזה לא בסדר שהורגים בהמות וכו', ושהגוף של האדם הזה הוא כמו בית קברות. אבל כל דבריהם הם שטויות, ונגד התורה, כי באמת זה הסדר של העולם, ומי שיש לו טענות איך אפשר להמית בעל חי ולאכול אותו, וכמו הסיסמא הזאת 'הקיבה שלך היא לא בית קברות...' שידע, שאם שמים אלקטרודות על עץ, אז את אותם צעקות שאתה חושב שהבהמה צועקת בשעת השחיטה, אז תשמע שהעץ צועק בזמן שקוטפים ממנו עלה, ואלו דברים שעשו עליהם ניסויים מוכחים, כל הצומח יש לו רגש והרגשה בדיוק כמו החי, הוא רק פשוט פחות יכול לבטא את זה בצעקה שנשמעת לאוזן שלנו, אבל יש את הצעקה ואת הכאב אותו דבר אפילו יותר מזה, והיום כבר אפשר למדוד את זה. אם ח"ו אדם אומר קללה על עץ, אפשר למדוד באלקטרודות את ההרגשה של העץ שהוא מרגיש מאוד לא טוב, ואם תגיד לו מילים יפות, העץ ישמח, עשו ניסיון, וגידלו שני עציצים, אחד כל הזמן שמע קללות, והשני כל הזמן שמע דיבורים יפים ומנגינות, (וכן עשו פעם שהשקו את העציץ במים שברכו עליהם 'שהכל'), ואז ראו שזה ששמע דברים טובים, צמח ממש יפה, והשני כמעט היה נובל. (ראיתי בספר את התמונות של שני העציצים האלה זה מדהים) ואם יש רגש גם לצומח, אז מי שהוא "יפה נפש", אז שידע שאין הבדל אם הקיבה שלו היא בית קברות לחי או לצומח, כי אין הבדל בין הצומח לבין החי. אנחנו נורמלים ברוך השם, התורה התירה מזמן נח לאדם לשחוט לפי דיני התורה ולאכול בשר, וככה גם כן המנהג של רוב העולם, (חוץ מכמה חכמולוגים שחושבים שהם יותר רחמנים ומבינים מהקב"ה, עד שעשו מזה ארגון שמטיף לאנשים לא לאכול בשר. בסוף כל השמאלניים האלה מתאכזרים לבני אדם).

נשמות הקדושים הם כביכול בחינת מזון לשכינה

כאמור, גם הנשמות שלנו הם בחינה של מזון לשכינה, רק מה, אנחנו רגילים שאחרי שאדם מזקין, אז מובן שהוא כבר עשה את

ש'קול התור נשמע בארצנו' (קול לימוד התורה של תינוקות של בית רבן, וקול הלימוד שלנו בארץ ישראל) הקב"ה מוחל לנו.

כולם שואלים מה צריך לעשות עכשיו בשעה כזאת איך אפשר לתקן את מידת הדין המתוחה שהיתה בצורה קשה? (הרי משנת תרע"א במשך 110 שנים שאז נפטרו כ-13 יהודים, לא היה במירון שום אסון ח"ו, מירון זה מקום של נסים, כי באמת, מה שקרה השנה, על פי הטבע, זה היה יכול לקרות כל שנה בגלל הדוחק והעומס הגדול, ואחרי 110 שנה שוב קורה כך בל"ג בעומר, וזה קשה מאוד), תשובה: צריך להוסיף בלימוד התורה של תשב"ר, שזה הבל פה שאין בו חטא, ולהוסיף בלימוד תורה שלנו בארץ ישראל שהיא במדרגת הבל פה שאין בו חטא. וע"י הוספה בלימוד התורה אפשר לדחות את הגזירות הקשות מעם ישראל. דבר נוסף: העניין של מסירות נפש של הקדושים שהם נבחרו ע"י השם יתברך להיות כפרה על עם ישראל. (אנחנו שומעים הרבה סיפורים מכאלה שהיו שם וניצלו, הבן שלי ג"כ היה שם כמה דקות לפני כן, ובא איזה שוטר ומשך אותו משם, והיום הבן שלי שהוא בחור בן 15 אמר לי משפט, 'היום אני מסתכל על החיים אחרת', הרי לידי עמד אדם שנפטר, ואחד אחר שלא, זה כן וזה לא, אני ראיתי את האנשים מי חי ומי נפטר, זאת אומרת שהצדיקים האלה עשו כבר את התיקון שלהם בעולם, אני שניצלתי, זאת אומרת שעדיין לא גמרתי את התיקון, ויש לי עדיין מה לעשות בעולם, ולכן אני צריך להיות באמת רציני. כך הוא אמר לי היום את המחשבות שלו). ובאמת ככה צריכים להסתכל על זה, אנחנו נבחרנו לחיות כי עדיין לא גמרנו את התיקון שלנו בעולם, הם נבחרו למסור עצמם על קידוש השם, כי הם בבחינת "בקרובי אקדש ועל פני כל העם אכבד וידום אהרון...", הם בחינה של קדושים שנפטרו במקום של הצדיק ר' שמעון, והם הלכו בשביל להיות כפרה לעם ישראל, ואף על פי שהיו שם בחורים צעירים, הם עשו את התיקון.

כל הנמוך יותר נאכל ונתכלל בגבוה ממנו

אך עדיין צריך להסביר את העניין, כדי להרגיע את הלב שלנו וצריך להבין על פי דברי חז"ל מה שניתן להבין, את ההנהגה של הקב"ה בעולם (ע' לקושי מוהר"ן תורה ס"ב). הקב"ה ברא בעולם ארבעה יסודות, והם: אש, רוח, מים, עפר. והם מקבילים ל:דומם, צומח, חי, ומדבר. נשים לב שזה לפי הסדר, הדומם הכי פחות חשוב, אחר כך הצומח אח"כ חי ואח"כ מדבר. וכל אחד ניזון ממה שתחתיו. הדומם זו האדמה והמים, והצומח אוכל את הדומם (כל העצים והפרחים והפירות והירקות, יונקים מהכוח של הקרקע והמים. שהרי אחד הטעמים במצות השמיטה, שעל ידי שהארץ שובתת שנה אחת מלתת תבואה אז היא מתחזקת, כי התבואה לוקחת את הכח של האדמה, הקב"ה מוריד גשם, שמכיל מינרלים שמוזנים את מה שחסר מכח האדמה, ע"י כל הצמחים והתבואה). החי אוכל את הצומח, ואנחנו המדבר אנחנו ניזונים מהחי (בשר ודגים) ז"א שהדומם הוא המזון של הצומח, והצומח הוא המזון של החי, והחי הוא המזון של המדבר.

ולא ח"ו על ייחוד מתוך תאוה), הייחוד הקדוש – הוא בשביל להוליד עוד בנים. אם יש כבר בנים, ע"י שהאישה משבחת את הבנים בפני בעלה, זה כל כך משמח אותו, שהוא רוצה עוד ילדים כאלה טובים, עוד בנים ובנות, וזה מעורר אותם לעניין של הייחוד הקדוש. ואם אין עדיין בנים, המחשבה והרצון של האישה להביא בנים לעולם, היא זו שפועלת בבעל את הרצון הקדוש להתייחד עם אשתו כדי להביא בנים. ככה זה נעשה אצל אנשים קדושים.

ואומר האר"י ז"ל (עץ חיים שער ל"ט פ"א) דבר פלאי, שגם כשרוצים לייחד את הספירות יסוד ומלכות, אז השכינה מביאה את נשמת ישראל, השכינה מתפארת יחזי במה ברא קאתינא לגבך (זהר ויקרא יג), (תראה את הבנים הקדושים שאני מביאה לפניך), וכשהשכינה מזכירה את נשמות הצדיקים, זה גורם את הייחוד. אומר האר"י ז"ל, שתמיד מספיק רק הזכרה של שמות הצדיקים, ולא צריך שיהיה בפועל מסירת נפש, אך בחורבן בית שני בזמן עשרה הרוגי מלוכה, גברו מאוד העוונות, ולא די שלא היה כוח ביד בני-האדם התחתונים לברר ניצוץ ע"י תפילתן להעלותן בסוד מים נוקבין אלא שהיו צריכים לעשות מסירות נפש. (סוד ענין ימים נוקבין שנקרא בקבלה עליית מ"ן, זה הדבר שמעוררת מלמטה הנקבה את ההתעוררות אל הזיווג, וכך גם במעשה המצוות והברכות אנו מעלים מ"ן, ומעוררים את הייחוד של הקב"ה והשכינה). כי כשאין ייחוד עליון ואין ירידה של שפע, והעולם נאבד ח"ו, עד שהוצרך הקב"ה לתקן את העולם ע"י עשרה הרוגי מלוכה, שהוצרכו עשרה צדיקים למסור עצמם על קידוש השם.

מסביר האר"י ז"ל, שהיות שבזמן חורבן בית המקדש היה פגם כזה גדול בכל נשמות ישראל, אז כדי לתקן את הפגם הגדול הזה שגברו העוונות, היה צריך לעורר שוב את י"ב השבטים ולכזן כל י"ב השבטים באו בגלגול בעשרה הרוגי מלכות, (ועוד שני שבטים באו בצורה אחרת). והם נהרגו על קידוש השם, וזה היה ממש היה הבחינה של מסירות נפש של השבטים בעצמם, כי אומר האר"י ז"ל שכל שבט הוא שורש של נשמות ישראל של שבטו. ועל ידי המסירות נפש של עשרה הרוגי מלכות, שהם השבטים בעצמם, אז לכן יש כוח לתקן את העולם. ואנחנו כל יום ב'הודו' באמירת "אל נקמות ה' א-ל נקמות הופיע", אנחנו מכוונים לעשרה הרוגי מלכות של השבטים, כדי שתתקבל התפילה (כמבואר בשער הכוונות דרושי תפילת השחר דרוש א'). וכאמור, כדי שיהיה ייחוד קב"ה ושכינתיה, שזה הייחוד של הספירות יסוד ומלכות, אנחנו צריכים לעשות התעוררות, צריכים להעלות מ"ן, והכוונה לנשמות הצדיקים.

לפעמים מועיל רק להזכיר את הרוגי מלכות ולפעמים צריך בפועל

והנה, לרוב אפשר לעשות את זה ע"י אמירה שמקבל על עצמו ארבע מיתות בית דין ומוכן למסור את עצמו על קידוש השם, אבל לפעמים צריך לעשות את זה בפועל ח"ו, וזה מה שקרה בליל שישי האחרון שהיה צריך לעשות ייחוד עליון כדי לא

תפקידו בעולם, ועולה למעלה, אבל כשאדם נפטר ח"ו בטרם עת, (ובפרט כמו האסון שהיה בו כ"כ הרבה ילדים צעירים, וזה מאוד מאוד קשה לנו, והרגש מאוד עובד כאן, ובצדק, ככה צריך להיות, ככה יהודים צריכים להתנהג). אבל צריך לדעת, שיש צד שני למטבע, ובודאי שהנשמות האלה לא הלכו סתם, ולא במקרה הם אלו שנבחרו ע"י הקב"ה לעלות על מזבח השם, כי יש כל מיני סיבות שבוודאי הם דווקא צריכים לתקן אותם. כי כמה שאנחנו יכולים לשמור על עצמנו, אנחנו מצויים לשמור: כמו האסמכתא מהפסוק: "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם", אבל כל זה לפני המעשה, אבל אחר המעשה, שקרה כבר מה שקרה, כל דבר הוא בחשבון מדויק מלמעלה, למה דווקא זה ולא זה, ואפילו שזה מאוד קשה (בפרט למי שמכיר את אלו שקשורים לאסון הזה).

לקוטי מוהר"ן תורה ר"ס - השם של האדם הוא הנפש

וכדי להסביר את הדבר הזה בעומק הצינו שנלמד היום את תורה ר"ס בליקוטי מוהר"ן. ובתורה הקדושה הזאת רבנו מסביר את הנקודה של מסירות נפש. וז"ל: "השם הוא הנפש – נפש חייה הוא שמו" (ע"כ). רבנו מבאר שיש מסירות נפש בזה שאדם מוסר את הכבוד שלו, שיש לו ביוזונות מאנשים שחולקים עליו ומביזים את שמו, בבחינת "נפש חיה הוא שמו". ואומר רבנו: "ויש בבחינה זו מסירת נפש" – ז"א עצם העובדה שאדם מקבל ביוזון (ובפרט אדם צדיק), זה נחשב מסירות נפש.

עשרה הרוגי מלכות, הייחוד הקדוש ע"י התעוררות לבנים

ועתה עובר רבנו להסביר מה הצורך במסירות נפש: "כי יש עשרה הרוגי מלכות שמשרו נפשם על קדושת ה' בשביל ייחוד קדושת בריך הוא ושכינתה, פי' דע שיעיקר הייחוד על ידי מסירת נפש". רבנו מסביר שיש ייחוד של הקב"ה והשכינה, ועיקר הייחוד הוא דווקא ע"י מסירות נפש (כמו בזמן עשרה הרוגי מלכות שאי אפשר היה לעשות את הייחוד העליון בלי הנקודה של מסירות נפש), וכדי להבין את הדבר הזה צריך לעת שזה סוד גדול בקבלה. נסביר אותו קצת (ולצערנו צריך לתת דוגמה הגשמית. ומאוד צריך להזהר מהגשמה). כשיש זיווג בין איש לאישה, כתוב: "שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני", כי ההתעוררות לזיווג זה מסטרא דצפון, זאת אומרת שההתעוררות הראשונה באה מצד האישה, זו התעוררות נסתרת, (כמ"ש ועירובין ק: | האישה תובע בפה האישה תובעת בלב), זאת אומרת שמצד האישה יש התעוררות ראשונה שהיא בשקט בלב, ואח"כ של האיש.

וכן כביכול גם למעלה בספירות הקדושות, כדי לעשות ייחוד של ספירת המלכות (שהיא בחי נקבה) לבין ספירת היסוד (בחי הזכר), וזה מה שאומרים 'לשם ייחוד' קודשא ב"ה (יסוד) ושכינתיה (מלכות), צריך להיות קודם התעוררות של השכינה ספירת המלכות. איך האישה מעוררת את הבעל להתייחד איתה? על ידי המחשבה על הבנים. (הייחוד שאנו מדברים, זה רק על ייחוד בקדושה ובטהרה,

יכולים לעשות בדיבורים שלנו, להשים את הנקודה הזאת כמו דבר 'מקיף', שלפחות נבין שיש לזה הסבר עמוק מעל השכל שלי, נכון אני לא במדרגה להבין את זה, אבל אני מבין שבודאי יש סיבה לדבר הזה. ולכן זה דבר מאוד חשוב, כי זה מרגיע את הנפש לדעת שכל הדין של הקב"ה הוא אמת לאמיתה, ומה שהקב"ה עושה איתנו הכול לטובה אפילו שאנחנו לא מבינים כרגע בכלל את כל התמונה, אבל לפחות הרווחנו, שאין לנו שום קושיות על ה' ית'.

המשך לימוד תורה ר"ס, והנוגע לנו לעובדא ולמעשה'

וממשיך רבנו אומר: "וכן על ידי אבדת השם, הינו המפרסם דהינו שיש אחד שהוא מפרסם ואינו מפרסם, דהינו שהוא מפרסם בפי כל והכל מדברים ממנו, ואף על פי כן אינו מפרסם, כי אינו חשוב כ"ל" – כלומר שמדברים עליו הרבה, אבל הם מבזים אותו. מקובל אצל אנשי שלומנו שכאן רבנו דיבר על עצמו, שהרי רבנו בחיי היה מפורסם בכל העולם, וכולם הכירו באותו דור, אפילו שהוא היה מאוד צעיר, כולם ידעו שיש צדיק שנקרא רבי נחמן מברסלב, והוא היה מפורסם בפי כל, אבל אצל הרבה הוא היה מפורסם לא כל כך לטובה, בגלל שהיו חולקים שמאוד ביזו אותו ודיברו עליו. לא כמו היום שכולם יודעים שרבנו נחמן זה קודש קודשים, באותו הדור היתה עדיין הסתרה גדולה. ככה זה אפילו על האר"י שאנחנו רועדים רק להגיד את השם האר"י ז"ל, באותו הדור שלו היה מחלוקת גדולה על האר"י ז"ל. וכן אותו דבר אצל הבעל שם טוב הקדוש, היה מחלוקת גדולה עליו. וכן אצל כל הצדיקים האמיתיים, בדור שלהם חלקו עליהם. ואפילו על משה רבנו היו חולקים עליו, ואומרים: למה הוא יוצא מאוחר מהבית בטח הוא חושב עלינו עצות רעות, או למה הוא יוצא מוקדם מהבית, בגלל שכנראה אינו שפוי בתוך ביתו וכו'. אבל בסופו של דבר האמת מתבררת, וסוף הכבוד לבא, ולכן גם על רבי נחמן חלקו עליו, וזה נקרא 'מפורסם ואינו מפורסם'.

ואומר רבנו: "ויש אחד שאינו חפץ בזה, רק שאבד את המפרסם, דהינו אבדת השם שהיא הנפש, דהינו אף על פי שאין רצונו שלא יהיה מפרסם, אף על פי כן אבד אותו, כמו שאדם אובד דבר שלא ברצונו, דהינו שאבד את השם, שהוא בחינת מפרסם – שיש לו שם בעולם. אבל יש אחד שעושה זאת ברצונו ובדעתו, שמוסר את נפשו על קדוש השם, דהינו המפרסם שלו – שהוא בחינת שם כנ"ל, שהוא בחינת נפש כנ"ל, ומחמת זה אף על פי שהוא מפרסם, אף על פי כן אינו מפרסם כ"ל, כי אדרבא הוא להפך, כי הכל דוברים עליו, ובודים עליו כנבים שלא עלה על דעתו, ויש לו שפיכות דמים ממש מזה. ועושה זה בכונה, כי הוא בחינת מסירת נפש ממש, כי השם הוא הנפש כנ"ל, וגם יש לו שפיכות דמים מזה כנ"ל. והוא מציל את ישראל בזה, ממה שהיה

לשמור ולהגן על כל עם ישראל. וכמו שממשיך רבנו: "והם (העשרה הרוגי מלוכה) ראו באותן הדורות, שאי אפשר לתקן ולעשות יחודים למעלה כי אם על ידי נשמותיהם, על כן מסרו נפשם על קדוש השם. כי בשהנפשות עולות למעלה על ידי מסירת נפש, אזי הם חוזרים להשכינה, כי ממש יצאו. כי ישראל הם (איוב לא, ב) "חלק אלוה ממעל" ממש, שהם חלקי השכינה ממש, בבחינת "העמסים מני בטן" (ישעיה מו, ג). וכשהם חוזרים להשכינה, אזי השכינה מתפארת 'חזי במה ברא קאתינא לגבך' (דבר ויקרא יג), ואזי מתעורר השתוקקות עליו ונעשה יחוד בידוע (ורק ע"י יחודיים למעלה יורד שפע וחיים כאן למטה). ולפעמים בא לצרף זה הריגה חס ושלום, שנהרגין חס ושלום במה וכמה נפשות מישראל, כדי שהיה יחוד על ידי נשמותיהם העולות למעלה, כי לפעמים צריכין אל היחוד הרבה נפשות מאד חס ושלום, על כן בא הריגה חס ושלום". הרבה אנשים ראו בדברי רבנו כאן רמו לאסון שקרה במירון, 'שלפעמים צריך בשביל היחוד הרבה נפשות מאד', (מאד בגימטריא = 45).

גם באלו הקדושים יש בחינת מסירות נפש על קידוש ה'

צריך להבין שהנפשות האלה, הם בחינה של קדושים, אע"פ שאנחנו רגילים שמסירות נפש, זה שנהרגו ע"י גוים, שמסרו את נפשם על קידוש השם בגלל שהם יהודים. מכל מקום, גם כאן יהודים קדושים באו בשביל לשמוח אצל הצדיק בההילולא שלו, ונהרגו באופן כזה טרגי במקום של הצדיק, זו בחינת מסירות נפש כמו שנפטרו על קידוש השם. וכמו שמתקנים עשרה הרוגי מלוכה ועושים יחוד למעלה, יש כאן גם את התיקון הזה, ולכן צריך להסתכל על הקרבנות הצדיקים האלה, שהם הלכו בשביל לכפר עלינו, וכדי לעשות הייחוד בשבילנו, וע"י הפטירה שלהם שלא הייתה לחינם, נעשה זיווג עליון. וברגע שיש ההסתכלות כזאת, אז אע"פ שאנו לא מבינים את הדבר הזה בשכל בכלל, אבל בלב שלנו אנחנו כן יכולים להבין לקבל את זה.

כל מה שאנחנו אומרים זה הבנה של שכל מקיף

באמת בכל השאלות הקשות האלה, מה שאנחנו יכולים לעשות זה ליצור מקיף. מקיף פירושו – זה שכל שאני לא מבין איך הוא עובד, אבל אני יכול להבין שלמי שיש שכל יותר ממני, הוא יכול להבין את הדבר הזה. ניתן דוגמה פשוטה: לכל אחד יש מחשבון, אף אחד מאתנו כאן לא יודע להסביר איך המחשבון עובד, אתה כותב לו 4 x 4 והוא מוציא לך תשובה 16, אבל אף על פי כן השכל הזה נמצא מקיף, אני מבין שיש בני-אדם חכמים שהם כן יודעים להסביר איך זה עובד. אני מבין שהדבר הזה הוא ניתן להבנה. אותו דבר בנושא שלנו, אף אחד מאיתנו לא יכול להסביר את ההנהגה של הקב"ה כאן, שנפטרו כל כך הרבה אנשים צעירים בטרם עת, זה מאוד קשה, אבל מה אנחנו כן

מבין שהביזיון הזה הוא תיקון גדול, לעצמו ולכל עם ישראל, ובזכותו נעשה יחוד עליון. (כמו שהסברנו שכשאנחנו מבינים שהקדושים האלה לא הלכו סתם, יותר קל לנו להבין, וזה היה רצון ה' ואז יכולים לבלוע את הגלולה המרה הזאת) ואותו דבר כשאדם מקבל ביזיון, ומבין שהביזיון הוא לא לחינם אלא זה מסירות נפש שעל ידו נעשה יחוד קב"ה ושכינתיה, אז יש לאדם הרבה כוחות לקבל את הביזיון, הוא יכול לשתוק.

מה היה אהרן הכהן יכול לצעוק שלכן קיבל שבר על השתיקה?

כתוב אצל אהרן במיתת נדב ואביהוא (ויקרא י, א) "בְּקִרְבֵי אֶקְדָּשׁ וְעַל פְּנֵי כָּל הָעָם אֶקְבֹּד וַיִּדַם אֶהְרֹן", אע"פ שהיה לו לצעוק, למה קרה ככה שהבנים הקדושים שלו הלכו כפרה עליו, כתוב במדרש (ויקרא רבה ג, א) שבגלל חטא העגל שאהרון נענש בכליו בנים שימותו כל ארבעת הבנים של אהרן על חטא העגל, ותפילתו של משה כיפרה מחצה, ורק נדב ואביהוא נפטרו על חטא העגל, ואלעזר ואיתמר נשארו חיים. והנה בימי המילואים, אהרן הקריב את הקרבן שלו, והיה בטוח שהתכפר לו על חטא העגל, כי ירדה השכינה והכול בסדר, והינה כמה דקות אחר כך הוא מקבל עונש עצום שמתים שני בניו בגלל חטא העגל, ואז אהרן היה אמור לצעוק לקב"ה: 'הרי כיפרת לי, קיבלת את הקרבן שלי, אז למה אתה גם מעניש אותי?!' בכל אופן 'וַיִּדַם אֶהְרֹן', אפילו שיש לו ביזיון עצום, שעכשיו מתו בניו בגלל חטא העגל שהוא עשה, אהרון שותק. וכאשר הוא קיבל את הביזיון, מיד הוא מקבל שבר שהתייחד עימו הדיבור הקב"ה נתן לו נבואה לדורות את פרשת 'שתויי יין, כמ"ש: "וידבר ה' אל אהרן לאמר", מיד קיבל שבר על השתיקה כשאדם זוכה לשתוק – הוא מקבל שבר.

את הנסיונות האלה אנחנו עוברים יום-יום בבית בעבודה במשפחה בבית הכנסת וע"י שאדם דומם ושותק למבזיון – הוא עושה יחוד קודשה בריך הוא ושכינתיה. האדם יכול לומר בשעת ביזיון: "לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה, הריני שותק עכשיו על הביזיון שקיבלתי וכו'". וזה גם ייתן לך הכוח לשתוק, וגם אתה תזכה לעשות את היחוד העליון. ויש פה חידוש יותר גדול שהדבר הזה הוא אפילו במקום מיתה.

כתוב (ב"מ נח): שע"י שאדם מקבל בושה וביזיון, זה כמו מיתה. לפי הנ"ל זה מאוד פשוט, היות שאדם לפעמים אדם צריך למסור את נפשו בפועל ממש כדי לעשות את היחוד, לכן כשהוא מקבל עליו ביזיון ומאבד את השם שלו, בזה עצמו הוא עושה את היחוד וממילא מתכפר לו על העניין של מיתה. אז "חיים כולכם היום" ב"ה, אנחנו חיים ויש לנו עדיין שליחות כאן בעולם, ובעזרת השם שנזכה להרבות בתורה ויראת שמיים טהורה, אמן.

שבת שלום ומבורך ובשורות טובות עריכה: ליאור גבע

(מוקדש לע"י צביה בת סאלם – צדוק בן צאלח – חיים בן מוסא ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.)

ראוי לבוא עליהם חס ושלום, בשביל היחוד בנ"ל, ועל ידי מסירת שמו שהוא נפשו בנ"ל, הוא מציל אותם בנ"ל.

רבנו מסביר פה דבר נפלא, שיש צדיק שעושה זאת ברצונו ובדעתו שמוסר נפשו על קידוש השם, והוא מאבד את השם שלו בכוונה, והוא מרוצה מהעניין הזה שמבזים אותו ומדברים עליו דבר אסור, ואפילו שבדבר הזה באמת יש לו ייסורים של מיתה, בכל זאת הוא מוסר נפש על קידוש השם, ובזכות המסירות נפש הזה נעשה הייחוד עליון.

גם ע"י ביזיונות נעשה מסירות נפש - ונעשה למעלה יחוד עליון

הנקודה הזאת היא מאוד נוגעת לנו. כי אנחנו רוצים לדעת מה צריך לעשות עכשיו אחרי כל האסון הקשה הזה. והתשובה: שצריך לעשות פעולות שלא יקרה עוד פעם אסון כזה, כי יש פעולות שבאמת צריכים לעשות במישור הגשמי, צריך לסדר שם את המקום הכי יפה בעולם כי ודאי מגיע לתנא הקדוש רבי שמעון שיהיה לו ציון גדול יפה ומסודר, וזה מאוד חשוב. ומצד שני אנחנו צריכים לעשות גם פעולות במישור הרוחני, אמרנו מקודם: להוסיף בלימוד התורה לעילוי נשמת הקדושים האלה כמה שאפשר, ובפרט שאנחנו בארץ ישראל, שהתורה שלנו כאן מאוד חשובה, והיא נחשבת כהבל פה של תינוקות של בית רבן שלא חטאו. כמו שרבנו אומר כאן (בתורה לו, ד). אך יש עוד דבר חשוב, מי לא עובר הרבה ביזיונות, אם בבית, אם בעבודה, או מהחברים מקבלים ביזיונות, וע"י כל ביזיון שאדם מקבל, יש את הבחינה הזאת שהוא מאבד את השם שלו, אם אישה מבזה את בעלה, האדם מרגיש, אפילו בבית שלי מבזים אותי, ונעשית ירידה בכבוד ובשם שלו, וכן כשמבזים אותו בעבודה או בבית הכנסת, וחולקים עליו או אומרים עליו לשון הרע, אז האדם יאמר: 'אני עכשיו מוסר את נפשי, ומוסר את שמי את נפשי על קידוש השם', ויוצא שהפעולה הזאת, שאדם מקבל ביזיון ועוצר את עצמו ולא מגיב, שומע ביזיונו ודומם ושותק – זה בחינת מסירות נפש (עם כל המעלות כמו שהמית עצמו) ואז בזכותו נעשה היחוד העליון בין הקב"ה לשכינה ויורד שפע לעולם. ויותר מזה, ע"י קבלת ביזיונות, לא יהיה צריך מסירות נפש בפועל, ונמצא שגם מציל נפשות מישראל. נכון אף אחד לא אוהב ביזיונות, אבל כשהם מגיעים, צריך לדעת איך להתמודד איתם, איך לקבל אותם נכון, אין לשתוק למחרפי, לכבוד השכינה הקדושה.

מקודם ביארנו: הצומח אוכל את הדומם, והחי אוכל את הצומח, והמדבר אוכל את החי, והשכינה אוכלת את המדבר. ולכן אומר רבנו, כשאדם מקבל על עצמו את הביזיון הזה, ובקבלה של הביזיון, זה הבחינה שהשכינה אוכלת את המדבר, זה מסירות נפש שגורם את יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, וברגע שאדם חושב בראש הזה, אז כבר קל לו הרבה יותר לקבל ביזיון, כי הוא